

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะชีวิตและอาชีพ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบโครงงานเป็นฐานของครูโรงเรียนสะเดา “ขรรค์ชัยกัมพลานนท์อนุสรณ์” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล
ผู้วิจัย	นางกมลลาศน์ ศรประสิทธิ์
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสะเดา “ขรรค์ชัยกัมพลานนท์อนุสรณ์” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสงขลา สตูล
สังกัด	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ปีที่พิมพ์	2566

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแบบการบริหารเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะชีวิตและอาชีพ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบโครงงานเป็นฐานของครูโรงเรียนสะเดา “ขรรค์ชัยกัมพลานนท์อนุสรณ์” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล 2) เพื่อสร้างและตรวจสอบร่างรูปแบบ 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบ และ 4) เพื่อปรับปรุงและประเมินรูปแบบ โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ระยะ ตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ระยะที่ 1 (R1) ศึกษาองค์ประกอบและสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของรูปแบบ ระยะที่ 2 (D1) สร้างและตรวจสอบร่างรูปแบบ ระยะที่ 3 ระยะที่ 3 (R2) ทดลองใช้รูปแบบ และระยะที่ 4 (D2) ปรับปรุงและประเมินรูปแบบ กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหาร ครู ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียนโรงเรียนสะเดา “ขรรค์ชัยกัมพลานนท์อนุสรณ์” ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ปีการศึกษา 2566 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบบประเมิน แบบบันทึกการสนทนากลุ่มและแบบทดสอบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) และ t – test (Dependent – t – test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบของการบริหารเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะชีวิตและอาชีพ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบโครงงานเป็นฐานของครูโรงเรียนสะเดา “ขรรค์ชัยกัมพลานนท์อนุสรณ์” มี 4 องค์ประกอบ คือ การกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจน การมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายมุ่งพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ และการประเมินและติดตามผลการเรียนรู้ ส่วนองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบโครงงานเป็นฐานของครูโรงเรียนสะเดา “ขรรค์ชัยกัมพลานนท์อนุสรณ์” มี 6 ขั้นตอน คือ การวางแผนการเรียนรู้โครงงาน การรวบรวมข้อมูล ลงมือปฏิบัติ การสะท้อนผลและการปรับปรุง การนำเสนอผลงาน และการประเมินผลการ

เรียนรู้ ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการพัฒนารูปแบบพบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนารูปแบบโดยรวมทั้งฉบับ อยู่ในระดับมากที่สุด

2. การสร้างและตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะชีวิตและอาชีพ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบโครงงานเป็นฐานของครูโรงเรียนสะเดา “ขรรค์ชัยกัมพลานนทอนุสรณ์” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ปรากฏผล ดังนี้ 1) ผลการประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อพิจารณาองค์ประกอบของรูปแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญเห็นควรให้ปรับแก้กระบวนการเดิมของรูปแบบในร่างรูปแบบฉบับที่ 1 เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อม ขั้นตอนที่ 2 การฝึกอบรม ขั้นตอนที่ 3 การบูรณาการ (การปฏิบัติจริงที่หน้างาน) และขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา 2) จากผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบและร่างคู่มือแนวปฏิบัติการใช้รูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะชีวิตและอาชีพ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบโครงงานเป็นฐานของครูโรงเรียนสะเดา “ขรรค์ชัยกัมพลานนทอนุสรณ์” โดยผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นว่าคุณภาพเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะชีวิตและอาชีพ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบโครงงานเป็นฐานของครูโรงเรียนสะเดา “ขรรค์ชัยกัมพลานนทอนุสรณ์” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล พบว่า 1) คะแนนประเมินความรู้ก่อนการพัฒนาเฉลี่ยรวม คิดเป็นร้อยละ 48.85 และมีคะแนนประเมินความรู้หลังการพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 91.73 เมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนน พบว่า คะแนนประเมินความรู้หลังการพัฒนาสูงกว่าคะแนนประเมินความรู้ก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลการประเมินความสามารถในการออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบโครงงานเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะชีวิตและอาชีพ ของครูโรงเรียนสะเดา “ขรรค์ชัยกัมพลานนทอนุสรณ์” หลังการพัฒนา มีผลการประเมินดังนี้ (1) ผลการประเมินความสามารถในการออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบโครงงานเป็นฐาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ดีเยี่ยม (2) ผลจากการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะชีวิตและอาชีพ หลังการพัฒนา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ดีเยี่ยม (3) ผลการประเมินสมรรถนะนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู พบว่า อยู่ในระดับดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 85.42 (4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 ขึ้นไป หลังจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยใช้โครงงานเป็นฐานอยู่ในระดับดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 78.80 (5) ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบโครงงานเป็นฐาน หลังการพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (6) ผลการประเมินสมรรถนะผู้เรียน ด้านทักษะชีวิตและอาชีพที่ได้จากหลังการนิเทศ ของครู พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบโครงงานเป็นฐาน มีผลการประเมินสมรรถนะผู้เรียน ด้านทักษะ

ชีวิตและอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ (7) ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน ของนักเรียนที่เกิดขึ้นหลังจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โครงงานเป็นฐาน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการปรับปรุงและประเมินรูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้าน ทักษะชีวิตและอาชีพ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบโครงงานเป็นฐานของครูโรงเรียนสะเดา “ขรรค์ชัยกัมพลานนทอนุสรณ์” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ปรากฏผล ดังนี้ 1) ผลการประเมินความเหมาะสมและความมีประสิทธิภาพของรูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการประเมินความเหมาะสมและความมีประสิทธิภาพของคู่มือแนวปฏิบัติการใช้รูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นหลังจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบโครงงานเป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ผลการประเมินความพึงพอใจในการพัฒนารูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 5) ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบโครงงานเป็นฐานของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ, การบริหารเชิงบูรณาการ, โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบโครงงานเป็นฐานของครู, คุณภาพผู้เรียนด้านทักษะชีวิตและอาชีพ